

עין משפט
נר מצוה

לח א מיי פ"ג מה' טוען ה' יא סמך עשין זה טוש"ע חו"מ סי' פח סעיף ד':

לב ב ג מיי שם הל"ה טוש"ע שם סעיף ג:
ב ד מיי שם פ"א ה' ג סמך שם טור שו"ע חו"מ סי' פו סעיף א':
מא ה מיי שם פ"ב הלכה י' סמך שם טוש"ע חו"מ סי' כז ס"ד:

מב ו מיי שם פ"ו ה' א ופ"א מה' טוש"ע הל"א סמך שם טוש"ע חו"מ סי' עט סעיף י':

‏‏

רבינו חננאל

באחד מהן או שהודה במקצת קרקעות פטור הודה במקצת כלים חייב טעמא דכלים וקרקעות. דקרקע לאו בת שבועה היא. הא כלים וכלים דומיא דכלים וקרקעות חייב. ודחינן לה ואסיקנא לה ומאי קמ"ל זוקקין תנינא בתהלת מסכת קדושין. ואמרין הכא בטענה כלי וקרקעות עיקר. והתם בקדושין אגב גררא נסבה ותנא זוקקין. ר' חייא בר אבא א"ר יוחנן טענו חטים ושעורין והודה לו באחד מהן פטור. איתבייה ר' אבא בר ממל טענו שור והודה לו בשב פטור. טענו שור ושה ותמור והודה לו באחד מהן פטור. איתבייה ר' אבא בר ממל טענו שור והודה לו בשב פטור. טענו שור ושה ותמור והודה לו באחד מהן פטור. חייב. ודחה הא רבן גמליאל היא. ואקשינן עליה אי רבן גמליאל אפילו טענו בשור והודה לו בשב לייחיא. אמאי תני רישא פטור. ומשני הא מני אדמון היא דתלמוד ערוך הוא כפי ר' יוחנן אדמון היא מפורשין בסוף כתובות בהטוען חברו כדי שמן והודה לו בקנקנים אדמון אומר הואיל והודה ממין הטענה ישבע. י"י לומר הא רישא דר' חייא דאמר משמיה דר' יוחנן הא מני אדמון היא להחמיר דבריו הוא אדמון הכי ולא סמכין עליה ור' יצחק פליג עליה. אמר בר ענן אמר שהודה טענו חטים וקדם אדמון לו בשעורין אם כמערים הקדים והודה עד שלא יטעון עליו חייב: אם במוכרין פטור. פירוש בגון ה' שהתנבע אינו טוען שנשבע בו שעורין ועוד אמר טענו שני מחטין והודה לו באחת מהן חייב לכך יצאו כלים למה שהן. ומסתברא כשמואל דהא ר' יצחק אמר וכן אמר ר' יוחנן. ורב פפא דהוא בתרא ואמר חטים אדמון חטין ושעורין והודה לו באחד מהן חייב וקיימא לן כותיה. דרב כהא. ואמר חרא כשמואל טענו חטין ושעורין והודה לו באחד מהן חייב וקיימא לן כותיה. והא דדחי ר' חייא ואמר חטין אדמון חטין ושעורין והודה לו באחד מהן חייב וקיימא לן כותיה. דר' חייא דהא דרבי הלכתא מפורשת בשניויא: **מתני'** מנה לי בידך אין לך בידי כלום פטור. אמר רב נתמן ומשביעין אותו שבותע היסת. מאי טעמא

מ:

הודה במקצת קרקע פטור. אנטריך דלא תימא טעמא דפטור כרישא משום דהוי כטענו חטים והודה לו בשעורים: **ל'ימוד ערוך** הוא בפיו של רבי יוחנן **הא מני אדמון היא**. מימה דר' חייא בר אבא גופיה מוקי מילתא דלדמון כוותיה כפ'

בתרא דכתובות (דף קס:) דמסיק ללדמון יש בלשון הזה לשון קנקנים ומיגו דמשתבע אקנקנים משתבע נמי על שמן מחמת גלגול וי"ל דמשום רבנן הוא דלאנטריך לאסוקי דליירי שהודה במקצת קנקנים ואפ"ה פטרי רבנן משום דלא תקשי ליה ממילתייהו דרבנן דקדאמר מעיקרא טעמא דאין בלשון הזה לשון קנקנים הא יש בלשון הזה לשון קנקנים חייב אבל לדמון לעולם מחייב אפי' הודה בכל הקנקנים דבתרמי פליגי בטענו חטין ושעורין והודה לו בלאח מהן וצ"ש בלשון הזה לשון קנקנים ודייק לה מדלא קמי במתניתין פלוגתייהו בחטין ושעורין או בשור ושה ונקט כדי (ה) יין וכדי שמן משמע דפליגי צ"ש בלשון הזה לשון קנקנים ומדקאמר נמי ר"ג רואה אני את דברי אדמון ואי דוקא בטענו חטין ושעורין והודה לו בלאחד מהן פליגי מאי רואה אני את דברי אדמון הא אפי' בטענו חטין והודה לו בשעורין מחייב ופליגי נמי בטענו חטין ושעורין והודה לו בלאחד מהם דאי צ"ש בלשון הזה לשון קנקנים דוקא פליגי הוא להו לרבנן למימר כהדיא אין בלשון הזה לשון קנקנים ואדמון מחייב במודה בכל הקנקנים מדלא נקט במתניתין והודה לו מקצת קנקנים אלא נקט קנקנים דמשמע כזולתו ולא מוקי לה במקצת קנקנים אלא משום רבנן דלא משתמע מילתייהו דאין בלשון הזה לשון קנקנים אלא כה"ג וה"ק אין ההודאה ממין הטענה דלא מיעביא במודה בכל הקנקנים דפטרי דהא אפי' יש בלשון הזה לשון קנקנים נמי פטור אלא אפילו הודה במקצת קנקנים נמי פטור דאין בלשון הזה לשון קנקנים:

וחדא בשמואל. וכן הלכה ואע"ג דק"י^(א) כרבי יוחנן לגבי שמואל חדא דלרבי יוחנן נמי חייב אליבא דחד אמורא ועוד דק"י^(ב) כרב נחמן דגיי ועוד דרב פפא דהוא בתרא סבירא ליה כשמואל וכן פרי"ח בשמעתין וכן עיקר ולא כמו שפסק ר"ח בכתובות (דף קס:) כרבי חייא בר אבא:

אדרבה אין אדם מעיז בו. וא"ת דלמר' בפירקין^(א) מפני מה אמרה תורה מודה מקצת הטענה יצבע חזקה אין אדם מעיז בו וי"ל אע"ג דכופר הכל נמי משתמיט מ"מ אין לו כל כך פנים לכפור הכל כמו לכפור במקצת וליכא מיגו^(ב):

אשתמוטי הוא דקמשתמיט. מימה דצפ"ק דצ"מ

(דף ו. ושם) דייק אלא הא דלאמר רב נחמן משביעין אותו שזבעת היסת (דרבנן) נימא מגו דחשיד אממונא חשיד נמי לשזבעתא אמאי לא משגי דלשתמוטי קא משתמיט כדמשגי אהתם דלעיל וי"ל משום דפריך כהדי הך פירכי טובא ותו הא דתני רבי חייא כו' דלא מצי לשנויי הכי:

בפקדון פסול לעדות. פסקה קמא (ס) דצ"מ (דף ה:)

מוקי לה דנקיט ליה צידיה וצמלוה אפילו נקיט ליה צידיה וחי כשר דמלוה להוצאה ניתנה והוא שמה לרץ למעות:

שבועת הדיינין

פרק ששי שבועות

הודה במקצת קרקעות פטור. שאין נשבעין על הקרקעות כדליפנין לקמן בפירקין (דף מב:) ולף הודאתן אינה מציאה לירי שזועה: **הודה במקצת כלים חייב**. שזועה אף על הקרקעות ע"י גלגול דשזועה מקצת כלים: **הא כלים וכלים דומיא דכלים וקרקעות**. כלומר משני מינין והודה בלאחד וכפר בלאחד חייב: **זוקקין**. הכלים וזוקקין את הקרקעות לשזועה: **חגיגא**.

במסכת קדושין (יז.) נכסים שאין להם אחריות וזוקקין את הנכסים שיש להן אחריות לישבע עליהן: **הכא עיקר**. דכולה מסכת בהלכות שזועה: **וההיא**. דקדושין: **אגב גררא נסבה**. אידי דתנא התם נכסים שאין להם אחריות נקנין עם נכסים שיש להם אחריות כספק בלא משיכה תני בהדייהו שאף הם וזוקקין את הנכסים שיש להם אחריות לשזועה: **אדמון היא**. דבעי הודאה ממין הטענה ומיהו היכא דטענו שנים והודה לו בלאחד מהם חייב והא דלדמון במתני' היא מיהו הכא במסכת שזועות לא מפרשין בגמרא במאי פליגי אצל כפרק בתרא דכתובות (דף קס:) מפרשין דבהני פליגי: **טענו חטין וקדם והודה בשעורין**. מי שהיה לו לטעון על בחירו חטין ושעורין וטענו חטין ולא הספיק לטענו שעורין עד שקדם זה ואמר חטין אין לך בידי אצל שעורין יש לך בידי: **אם כמערים**. אם נראה לצ"ד שקפך להודות כדי שלא יטעננו זה שעורין ויתחייב לו שזועה כהודאת שעורים חייב לו שזועה אם אמר לו זה שניהם יש לי על צידך: **ואם כמסכין**. להשיב לו על טענתו ואם חטין ולא כקופץ פטור: **לפיכך יאלו כלים**. ליכתב בפירוש: **למה שהן**. להתחייב עליהם ככל שהן דהוא ליה למכתב שמי כסף: כי יתן איש אל רעהו כספים לשמור ואלא אמרינא מה כספים שנים ודבר חשוב אף כל שנים ודבר חשוב אלא כתב כלים לומר דהוי דבר חשוב ולא צענין שווייהן שמי כסף: **וכפר בפרוטה פטור**. כדמפרש ואזיל כרב דלאמר כפירה שמי כסף צעין: **כפר בכלים**. ואפילו כל דהו כדאמרין לכך יאלו כלים למה שהן ואי משום הודאה ממין הכפירה כהא סבירא ליה כשמואל דלאמר טענו בחטין ושעורין והודה לו בלאחד מהן חייב: **היסת**.

אין אדם מעיז פניו לנו: **דע**. דלמרירין אשתמוטי אשתמיט: **הכופר צמלוה**. וזכא עדים והוא לא נשבע כשר לעדות ולא אמרן חשיד אממונא הוא אלא אשתמוטי קמשתמיט ליה משום דמלוה להוצאה ניתנה^(א) ואין עכשיו צידו צמה לפירו: **בפקדון פסול לעדות**. ואפילו לא נשבע דמשעה דכפר איחשד ליה אממונא וצ"מ צפ"ק (דף ה:) מוקמי' ליה דלאחו סהדי דההיא שעתא הוה צדיה דליכא למימר איירכס ליה ומשתמיט עד דצחיס ומשכה ליה: **מתני אסיפא**. להא דרב נתמן: **כ"ש אסיפא**. דהא אורי ליה עליו ואיכא דררא דממונא: שזועה

אסיפא מנה לי בידך אמר לו הן למחר אמר לו תנהו לי נתתיו לך פטור ואמר רב נתמן י'משביעין אותו שבועת היסת מאן דמתני ארישא כל שכן אסיפא ומאן

מוקי לה דנקיט ליה צידיה וצחי כשר דמלוה להוצאה ניתנה והוא שמה לרץ למעות: ומאן

מסורת הש"ם

(א) צ"מ ד: ק: קדושין ט., (ב) [כתובות קס: א.] [שבת נג. וי"ט, ד] שמים מחטין. כצ"ל כש"ל [דפוס ראשון], (ס) צ"מ ה. ה. (ו) צ"ק קה: צ"מ ה: (ז) [קדושין מז: א.] [צעירובין מז: א.] (ט) [כתובות יג: א.] [לקמן מז: א.] (י) [ועי' מוס' כתובות יח. ומוס' גיטין נא: ד"ה מפני מה וכו']

‏‏

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה לימוד וכו' ונקט כדי שמן משמע כצ"ל ומיגו כדי יין מחטין: (ב) ר"ה צפקדון וכו' צפ"ק דצ"מ. צ"ב ע"י צצ"ק דף קה ע"ב צפרשיי דלא משמע הכי כמ"ש המוס' כאן:

‏‏

מוסף רש"י

הודה במקצת קרקעות פטור. משענה דאורייתא לא על הקרקעות ולא על הכלים, שאין הודאת קרקעות מציאה לירי שזועה, שאין דין שזועה בקרקעות (קטן מב.) בטענה במקצת כלים. הודה במקצת כלים, דליכא הודאה וכפירה בלאו קרקעות חייב. ליבעד אף על הקרקעות על ידי גלגול שזועה, דליפנין לה צפ"ק קדושין (מ:) מקרא' (שם) זוקקין. גוררין (שם) המטלטלין וזוקקין את הקרקעות לטענ ע"י גלגול (ב"מ ט: ד:) האי זוקקין אנכסים קאי שאין להם אחריות, ולא אצות דין (קדושין כו.) ומשביעין אותו. לשאני מודה במקצת (ב"מ א.) שבועת היסת. שזועה שהסיתו כמכרים לכן להסיתו להודות (שם ה.) הכופר במלוה. ולא נשבע וזכא עדים, דהיא שעתא דכפר ליה נקיט צדיה, ומפסול אע"ג דלא אשתבע דליי כחשבעת מה לי מלוה מה לי פקדון (ב"ק קז.) מנה לי בידך אמר לו הן. וכפני עדים ואמר להם אחם עדי (קטן מב.) נתתיו לך פטור. מלשם ומשענה דאורייתא (שם).

‏‏

רבינו חננאל (הבשך) חזקה אין אדם תובע אלא אם כן יש לו. אדרבה כו עד הכופר במלוה כשר בעדות. בפקדון פסול לעדות. רב חביבא מתני להא דרב נתמן אסיפא מנה לי בידך אין לך לימחר אין תנהו לי נתתיו לך פטור. אין לך בידי כלום פטור. אמר רב נתמן ומשביעין אותו שבותע היסת. מאי טעמא

^[1] אולי צ"ל שהתעור

מסורת הש"ס

(א) ב"מ י"ב גיטין נט.; (ב) גיטין פא. ב"מ יב.; (ג) נלקמן מו. ב"מ ה.; (ד) ב"מ קא. ועי' מ"ש בהפלה שזכרכין ערך כסא. (ה) נער' חוס' ב"ב ל. ד"ה לא. (ו) נ"י מהרש"א. (ז) נלקמן מה. (ח) שייך לממ"י בריש פרקין.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה מהי איכא וכו' גבי הא דלמך רב פפא אי פקח הוא מייתי לי' כ"ל ותיבת נחמן ותיבת שמעון נחמק; (ב) ד"ה ולמר וכו' דלית ליה עליה אלא שזועה;

גליון הש"ס

גמ' ותקנתא לתקנתא לא עבדינן. עי' לקמן דף מו ע"א חוס' ד"ה בדננין: תוס' ד"ה ואנן וכו' אם הוא חייב ואינו משלם. עי' ב"ק דף קמ ע"א חוס' ד"ה ריב: ד"ה ולבר וכו' ואם יכול אין ראה. היינו דלמדי' דלא מהפכים גדלויותא לריב השבע לישנא כיון דשועמו איי' לספק. רק דיטול הוא להטיל שזועה עליו כמו על השטר דיטול לומר השבע לי כזה יטול והטוב להקף שזועה זו השעט ופטור. אבל אלא גדלויותא מהפכין מתפקד הנמצא שזועמו עליו ואיך הותבע לזכע כנעליד פטור. ודלא כהמחש"ס נדפדק חזק:

רבינו חננאל

דמתני לה אסיפא אמר לך הכא אמר בר רבנא משביעין אותו שבעת היסת משום דאיכא דירקא דממונא. פירוש עיקר. דהא הודה לו מקודם כגון הא דגרסינן בפרק חומר בקדש (חגיגה כא) א"י אליצא א"ד חנינא עשר מעלות שנו כאן כו' עד מאי טעמא הראשונות דאית להו דררא דטומאה מדאורייתא גזרו בהו רבנן כו': מה איכא בין לשבעה דאורייתא לשבעה דרבנן. ואמר בדרבנן אי אמר ליה השבע וטול הדין עמו בדאריי' (למימר) נ"א. ולמך בר רב אשי אפילו בדאורייתא מפכין. ולית הלכתא כותי. והלכתא כותיה בכל התלמוד בר מפיסק שבעה וחזירי. וסימנך הפך לבן. והני חזירי מפורש בפרק בהמה המקשה מר בר רב אשי בענין צומת הגידין כיון דדייגי אע"ג דהחזירי (ולא חזירין: הני תרתי בלחוד לית הלכתא כותיה. ואליבא דמר בר רב אשי. מאי בינייהו ואמרין בדאורייתא אם לא ישבע נחתין לנכסיה ונחתין אותן לחובע אבל בדרבנן לא נחתין לנכסיה. ולר' יוסי דנתן בגיטין פרק הניזקין מציאת חרש שועה וקטן יש בהן גזל מפני דרכי שלום ר' יוסי אומר גזל גמור. ואוקימנא קסבר מוציאין אותו בדיינין. הנה אפילו בדרבנן מוחזין לנכסיה.

שזועה דאורייתא. הבאה במקפת הטענה. שזועה דרבנן הא דרב

נחמן: **מיפך שזועה**. אם אמר הנמצע לתובע השזע וטול: **מיחס לנכסיה**. אם אמר איני נשבע ואיני משלם יורדין לנכסיו ונותנין לזה:

שכנגדו חשוד. הנמצע חשוד על השזועה ותנן לקמן (דף מד:) שתקנו

חכמים שיִשָּׁבע התובע ויטול: **סנקטא היא**. שזועה ענמה של היסת תקנתא היא ותקנתא שיהא תובע נשבע ונטול לתקנתא היסת שזועה שלא צאה עליו אלא בתקנת חכמים לא עבדינן ויפסיד התובע בלא שום שזועה: דפליגי עליה **דרכי יוסי**. גבי מציאת חרש שזטה וקטן: **נקטיה לנוכסיה דלשקניה לגלימיה הוא**. אחוזו צדיקו התלוים בו עד שיתן לו תלית שעליו כלומר כיוון דמשמתין ליה לעולם עד דלתיב ליה לית לך למיחס לנכסיה עדיף מהא. כל דבר תלוי צמחוצר קרי ליה כזכא כדאמר אבול גרמא וממיה לכזכא ואמר תמרי באלו הן הגולין (מכות דף טז.): **עד דמטי זמן נגדיה**. לבתר תלתין יומין כדאמרין רב מנגיד אמאן דמשהי שמתיה דרבנן עליה תלתין יומין בהאשה נקנית (קדושין דף יב:): **אשטבע** לי. דלא פרעתיך: **וי מה צין זה**. שלא פגס שטרו לפוגס שטרו דמתן (כתובות דף פו.) הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא שזועה כיצד היתה כתובתה אלק וזו והוא אמר התקבלת כחזותיך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה האילן ומודיית צמנה פוגמת את שטר כתובתה ולא תפרע השאר אלא שזועה דליכא למיסמך מו אשטרא דליכא למימר טפי קיבלה והשטא דאמרת משזיעין לו מה יפה כמו משאס פגס את שטרו: **הסס**. גבי פגס את שטרו אע"ג דלא טעין לזה אשטבע לי אלא אומר פרעתיך טענין ליה אגן ואמרין לבצע להשטר השזע: **משלת**. מפשיט: **לא מוזדקקין ליה**. להשזע דמחוי דחשדין ליה ולא לגבות לו דהא אמר ליה אשטבע לי דלא פרעתיך: **נפסיו לך פטור**. אף משזועה ומיזה שזועת היסת איכא: **והא הכא כיון דפנעיה צעדים**. והודה לו בפניהם כמאן דאחזיפה צעדים דמי:

נמתיו

יהודה אמר רב אסי המלוה את חבריו בעדים צריך לפורעו בעדים כי אמריתה קמיה דשמואל **אמר לי** יכול לומר לו פרעתך בפני פלוני ופלוגי והלכו להם למדה"י תנן מנה לי בידך אמר לו הן לאחר אמר לו תנהו לי נתתיו לך פטור **והא הכא** כ"כיון דתבעיה בעדים כמאן דאחזיפה בעדים דמי וקתני פטור

יכול אין ראיה לרב האי משם ועוד דלא דמי דזההיא דלקמיה ודאי תקנו רבנן משום דשמיחא דמתרמי וזמנין טובא דבתר דפרעיה אשתיא שטרא צדיה כדאמרין בפ"ק דב"מ (דף טו:) אשתמוטי דקא משתמיט דלמר ליה למחר יתיבא לך השתא לימיה גבאי אי נמי אפשיטי דספרא זייר ליה אבל לגבי שזועה דאורייתא למת להם להם לתקן שיכול להופכה והשתא ההיא דלקמיה אחיא אפי' כמאן דפליג אמר בר רב אשי ורבינו יתחק מנא בתשובות קדמוניות דלא מפכינא שזועה דאורייתא וכן כ"ה"ג ובסדר תנאים ואמוראים להלכתא כמר בר רב אשי בצוליה הש"ס בר ממיפך שזועה ואודיתא אף מה שכתב בסדר תנאים ואמוראים דמיפך שזועה כגון שהיה המחזיב שזועה חשוד וקאלמר מר בר רב אשי דמפכין אכנגדו אין נראה דבחשוד לא איירי אלא בסמוך דאמר איכא צינייהו שכנגדו חשוד אלא כפירוש הקוטרס דלמר נמצע לתובע השזע וטול ור"ח נמי פסיק דהלכתא כותיה ככל הש"ס בר ממיפך שזועה וחזירי וסימנך הפך לבן וחזירי צפ' צהמה המקשה (חולין דף עו: ושם) גבי זומת הגידין דקאלמר זייגי אף על גב דלא חזירי: [ועמ"ש בס"ד על הגליון סנהדרין דף טז: בתוספות ד"ה מר בריאל].

וְלָרַבִּי יוֹסֵי דְאִמְר בַּרְבַּנְנָא נְמִי נַחְתִּינָן. קאת מימנה דרבנן נמי לא איירי אלא בההיא דלא הוי גזילה אלא מפני דרכי שלום אבל היכא דהוי גזל גמור מודו דנחתין לנכסיה וה"נ היכא דליכא שזועה דרבנן: **וְכִי מַה בֵּין זֶה לַפּוֹגֵם שְׂטָרָא**. וא"ת תקשה אלתמא מצי משתבע ליה ומיזה נראה דטעמא לאו משום הכי הוא דלפ"י לא מצי אבוהון טעין טעינין לימתי דצפרק הכותב (כתובות דף פו: ע"ש) אמרין כתב לאשתו נקי נדר נקי שזועה לא תפרע מן היתומים אלא שזועה אלתמא עבדו רבנן תקנתא לימתי אפי' צמקוס שאין האז יכול להשזיע:

חֵא אִין לָךְ בִּידִי אֵאָא לְיִטְרָא בְּסָף פְּטוֹר. מהשתא הו"ל לרב לאפלוגי [ר"ג] כדפליג צפיא בשטעטנו חטין והודה לו צשעורין ולשמואל אדלעיל שתי כסף יש לי צידך והלה אומר אין לך בידי כו' אלא נטר עד לבסוף ופליג אכולהו ואיך דלקדק אמאי צריכי כל הנך ואיכא מינייהו דמתי איירי:

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות

ובאין דתני **אסיפא** כו'. אור"ת השתא דלא איתמר הלכתא כדד מהקך לשיני היכא דליכא דררר דממונא לא משזענין

ליה מספק דהמע"ה וואעפ"כ לא היה מוחה צדיינים המשזעין וקאת נראה להשזיע דליכא דאמרי טפל ללשון ראשון כמו שאומר ריב"ז מיהו אור"ת דאלוין בתר המיקל וכן משמע בפ"ק דב"מ (דף ה.) גבי ההוא רעיא דמיימיה הסם מילתא דר"ר ארישא דמתני' ור"ת דוחא דליכא למימר דהתם רישא דמילתא נקט ומסיפא פריך דמשזענין ליה היכא דליכא דררר דממונא דהתם נמי איכא דררר דממונא ועוד דהא איכא סהדי דלכל תרי מינייהו ורב האי גאון פירש דלא משזענין ליה אלא משמתין ליה על תנאי שהיא צשמתא *אס הוא חייב ואינו משלם: **מאי איכא בין שבועה דאורייתא לשבועה דרבנן**. צפ' הכותב

(כתובות דף פח. ושם) גבי הא דאמר רב (ב) נחמן אי פקח שמעון מייתי ליה לידי שזועה דאורייתא פירש בקונט' דנפקא מינה דבדאורייתא צני למיינקט חפלא צדיה וצדרבנן לא צעי ואין נראה דההיא נפקותא לא אמרין הכא ועוד דצפרק השולח (גיטין דף לה. ושם) גבי אלמנה דקאלמר אדרה צבית דין ואשזעה חוץ לבז"ד פי' בקונט' גופיה דבז"ד לא צעי אשזעוטי משום דצעי אנקוטי חפלא צדיה אף על גב דשזועה דאלמנה שזועה דרבנן היא וצריש שמעתתא דהכותב (כתובות דף פז: ושם) פירש נמי צקוטרס גבי הא דסבר רמי בר חמא למימר שזועה: דאורי' דנפקא מינה לאפוכי שזועה: **וְלָמַך בַּר רַב אֲשִׁי דָאִמַר בְּדָאוּרִי' נְמִי מַפְכִּינָן**. ריבין פי' צסם הקוטרס דהלכתא כותיה דקיימא לן כמר בר רב אשי צמיפך שזועה וכן בתשובת רבינו גרשון מאור הגולה וכן רב האי גאון והציא ראיה דהלכתא כותיה מדקאלמר לקמיה האי מאן דמפיק שטרא על חצריה אי אמר ליה האיך אשטבע לי דלא פרעתיך אמרי' ליה זיל אשטבע ליה ומה התם דאית ליה עליה ממון גמור מדאורי' יכול להפך עליו שזועה היכא דלית ליה (ט) אלא שזועה דאורייתא לב"ש דמצי א"ל אשטבע לי את ולפי דצריז מאן דפליג אמר בר רב אשי כ"ש דפליג אדלקמיה מיזה הגאונים נחלקו דההיא דלקמיה אי אמר ליה אשטבע לי דלא פרעתיך אס יכול איך לחזור ולומר אשטבע לי את ותפטר *ואס

אשתיא שטרא צדיה כדאמרין בפ"ק דב"מ (דף טו:) אשתמוטי דקא משתמיט דלמר ליה למחר יתיבא לך השתא לימיה גבאי אי נמי אפשיטי דספרא זייר ליה אבל לגבי שזועה דאורייתא למת להם להם לתקן שיכול להופכה והשתא ההיא דלקמיה אחיא אפי' כמאן דפליג אמר בר רב אשי ורבינו יתחק מנא בתשובות קדמוניות דלא מפכינא שזועה דאורייתא וכן כ"ה"ג ובסדר תנאים ואמוראים להלכתא כמר בר רב אשי בצוליה הש"ס בר ממיפך שזועה ואודיתא אף מה שכתב בסדר תנאים ואמוראים דמיפך שזועה כגון שהיה המחזיב שזועה חשוד וקאלמר מר בר רב אשי דמפכין אכנגדו אין נראה דבחשוד לא איירי אלא בסמוך דאמר איכא צינייהו שכנגדו חשוד אלא כפירוש הקוטרס דלמר נמצע לתובע השזע וטול ור"ח נמי פסיק דהלכתא כותיה ככל הש"ס בר ממיפך שזועה וחזירי וסימנך הפך לבן וחזירי צפ' צהמה המקשה (חולין דף עו: ושם) גבי זומת הגידין דקאלמר זייגי אף על גב דלא חזירי:

וְלָרַבִּי יוֹסֵי דְאִמְר בַּרְבַּנְנָא נְמִי נַחְתִּינָן. קאת מימנה דרבנן נמי לא איירי אלא בההיא דלא הוי גזילה אלא מפני דרכי שלום אבל היכא דהוי גזל גמור מודו דנחתין לנכסיה וה"נ היכא דליכא שזועה דרבנן: **וְכִי מַה בֵּין זֶה לַפּוֹגֵם שְׂטָרָא**. וא"ת תקשה אלתמא מצי משתבע ליה ומיזה נראה דטעמא לאו משום הכי הוא דלפ"י לא מצי אבוהון טעין טעינין לימתי דצפרק הכותב (כתובות דף פו: ע"ש) אמרין כתב לאשתו נקי נדר נקי שזועה לא תפרע מן היתומים אלא שזועה אלתמא עבדו רבנן תקנתא לימתי אפי' צמקוס שאין האז יכול להשזיע: **חֵא אִין לָךְ בִּידִי אֵאָא לְיִטְרָא בְּסָף פְּטוֹר**. מהשתא הו"ל לרב לאפלוגי [ר"ג] כדפליג צפיא בשטעטנו חטין והודה לו צשעורין ולשמואל אדלעיל שתי כסף יש לי צידך והלה אומר אין לך בידי כו' אלא נטר עד לבסוף ופליג אכולהו ואיך דלקדק אמאי צריכי כל הנך ואיכא מינייהו דמתי איירי:

מיוצתא

בתחלת שנים אחוזין בטלית תני ר' חייא מנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי ועדים מעדיין אותו שיש לו עליו נ' וזו ישלם (עליו) נ' וישבע על השאר וק"ל כר' חייא: (ב) וקשיא לן הא דתנינן בתוספתא היה טוען מנה בבז' וכפר ובאו עדים והעידו שחייב לו חמישים וזו הרי זה משלם ופטור על השבועה. ואם היה עד אחד מעידו הרי זה נשבע על הכל: **מתני'** מנה לי בידך א"ל הן למחר אמר לו נתתיו לי נתתיו לך פטור:

(ב) ככר הקשה בש"ס ב"מ דף ה' כעין קושיא זו על ר"ת מצרייתא דמתי אבוי דרבי אפטוריקר וטעין דר"ת מנא הוא ופליגי ודברי רבינו צ"ע.

מא.

מנא א מיי פ"א מהל' טוען הלוי סמנ עשין זה טוש"ע חור"מ סי' פו פ"א:

מוד ב מיי שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ט: **מוד** ג מיי פי"ז מהל' אבדיה הל"ב סמנ עשין עד טוש"ע חור"מ סי' רע סעיף א:

מוד ד מיי פ"ב מהלכות טוען הל"ד סמנ עשין זה טור ש"ע חור"מ סי' כז סעיף ז וסריא:

ה נמיי פ"ב מהל' טוען ונטען הל' יז:

מוד ו מיי שם פ"א הל' ה סמנ שם טור ש"ע חור"מ סי' פו סעיף ט: **מוד** ז מיי פי"ד מהל' מלוה הלכה ב סמנ עשין דז טור ש"ע חור"מ סי' פב סעיף ב:

מוד ח מיי שם הלכה א ס' פד סעיף א: **ט** ז מיי שם הלכה ב סמנ שם טוש"ע חור"מ סי' פב סעיף ו:

מוסף רש"י

גזל גמור מדבריהם. מפני דרכי שלם (ב"מ יב.) אפילו לר' יוסי לאו גזל דאורייתא הוא (גיטין סא.) למציא נפקא מינה. מדרי יוסי, הא אלא לאשמועינן דהתמירו חכמים בתקנתן כגזל גמור (ב"מ יב.) להוציא בדיינין. להדינן לא נפיק צדייט ומיזה לר' יוסי גזל מעליל לא הוי לפסל לעדות ולעבור עליו בלא (גיטין סא.) ותקנתא. דשכנגדו יסבע ויטול דהויא נמי תקנתא, דמתן הסורה מי שעליו לשלם הוא יסבע ויפטר מן ההשלטון ואין נשבע ונטול מן הסורה, ואותן המעיין בשזועות (מד:) תקנת חכמים הן ולשזועה דאורייתא עבדו רבנן תקנתא, אבל תקנתא לא עבדינן (ב"מ ה.).

רבינו חננאל (התש"ך)

דרבנן לי' יומין ולא קא חבט ליטמיה. והא דרב מפורש ביבמות פרק רבן גמליאל: אמר רב פפא האי מאן דמפיק שטרא אחבירה וטעין דפריעל הוא לאו כל כמיניה. אלא אמרין ליה זיל פרעיה ואי אמר ליה ליטשבע לי דלא פרעתיה מחיבין ליה לאשתבועי ליה והני מילי בדטען הלוח ואמר ליטשבע לי אבל אנן לא טעינין ליה כי היכי דשטעין על הפוגם שטרו: ואי צורבא מרבנן הוא האי דמפיק שטרא אחבירה לא מוזדקקין ליה ללוח כו טעין ליטשבע לי: **תוספתא** (פ"ה) מנה לי בידך אין לך בידי. וכן ה'טוען היה לך בידי ונתתיו לו או שיש לי בידך במנה כסות במנה פירות פטור: מנה לאבא בידך אין לו בידי או נתתיו לו או שיש לי בידי במנה כסות במנה פירות: מנה לי ביד איבך אין לך בידי כלום או נתנו לך או שיש לו בידך במנה כסות במנה פירות פטור.

בתחלת שנים אחוזין בטלית תני ר' חייא מנה לי בידך והלה אומר אין לך בידי ועדים מעדיין אותו שיש לו עליו נ' וזו ישלם (עליו) נ' וישבע על השאר וק"ל כר' חייא: (ב) וקשיא לן הא דתנינן בתוספתא היה טוען מנה בבז' וכפר ובאו עדים והעידו שחייב לו חמישים וזו הרי זה משלם ופטור על השבועה. ואם היה עד אחד מעידו הרי זה נשבע על הכל: **מתני'** מנה לי בידך א"ל הן למחר אמר לו נתתיו לי נתתיו לך פטור:

(ב) ככר הקשה בש"ס ב"מ דף ה' כעין קושיא זו על ר"ת מצרייתא דמתי אבוי דרבי אפטוריקר וטעין דר"ת מנא הוא ופליגי ודברי רבינו צ"ע.

עין משפט
נר מצוה

נא
א
מיי
פירא
מהל
מלוה
הל"א
סמג
עשין
זד
טוש"ע
חור"מ
סי
ע
סי"א:

גב
ב
ג
מיי
שס
פט"ו
הל"א
סמג
שס
טוש"ע
שס
קט"ף
ג:

גג
ד
מיי
שס
טוש"ע
שס
קט"ף
ד:

גד
ה
טוש"ע
שס
סי"ה:
גה
ו
מיי
פ"ו
מהלכות
טוען
הל"ג
סמג
עשין
נה
טוש"ע
חור"מ
סי
עט
קט"ף
א:

גו
ז
מיי
שס
הל"ד
סמג
שס
טוש"ע
שס
סי"א
וסי
קטו
קט"ף
ג:

רבינו חננאל

אמר רב יהודה אמר רב אסי המלוה את חבריו בעדים אין צריך לפרועו בעדים. ואם א"ל אל תפרעני אלא בעדים צריך לפרועו בעדים ושמואל אמר יכול לומר לו פרעתוך בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים: ואקשנן על שמואל והתנן מנה לי בידך א"ל הן אל תתנהו לי אלא בפני עדים למחר א"ל תנהו לי נתתיו לך חייב מפני שצריך ליתנו לו בעדים: ופריך תנאי היא דתניא בעדים הלייתוך בעדים פרעי כו'. ואסיקנא משמיה דרבא המלוה את חבריו בעדים אין צריך לפרועו בעדים ואם א"ל אל תפרעני אלא בעדים צריך לפרועו בעדים. ואם א"ל פרעתוך בפני פלוני ופלוני והלכו להן למדינת הים אינו לו נאמן: ההוא דאמר לי לחבריי כי פרעת לי פרעין בפני ראובן ושמעון טען דפרעתי בפני אחורנא. אמר רבא להכי א"ל ראובן ושמעון כי דלא לידחייה. מסכתבא דל טעין פרעתנך באנפי סהדי אחורני והלכו למדינת הים אבל אי איתנהו ומסדיה דפרעיה. [נ"א]

^[א] אמר רבא דלא מהוינני: ירושלמי מנה לי בידך א"ל הן אל תתנהו לי אלא בפני פלוני ופלוני א"ל נתתיו לך בפני פלוני. אתא עובדא קמי רבי אמר יבואו פלוני ופלוני ויעידו. הבא לידון בשטר ובחזקה רבי אמר ידון בשטר רשב"ג אמר בחזקה: מעשה בא לפני ר' חייא ודוריה כרשב"ג (ז קשיא דר' אדרי' לא קשיא לא רצה רבי אלא לעמוד על אמתת הדבר: המחזיק מחמת אונס ונמצא פסול בטלה החזקה: ההוא דאתא קמיה דרב וטען על חבריה חטין ושערין ורובסין. ואמר ליה המתן עד דיגלגל עלך כל מאי דבעי. ובסיפא את

מא:

תיובתא דרב אסי. אכל לשמואל ניחא דמאי לפרס דה"ק נתמיו לך בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים ולמאי דמפרשינן דלשמואל נאמן לומר פרעתוך זיני וצין עזמך נמגו דאי צעי אמר פרעתוך בפני פלוני ופלוני אחי שפיר טפי:
תיובתא דשמואל^א. תימה מאי קושיא דלמא נתמיו לך

שלא בעדים קאמר ולהכי חייב וי"ל דשמואל הכי קאמר מתוך שיכול לומר פרעתוך בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים כי אמר נמי פרעתוך זיני וצין עזמך נאמן נמגו ומיהו רז פפא נסמך ודאי לית ליה האי מגו דהא קאמר נסמוך נרין לפורעו בעדים ונרין לדחוק לפי זה דפליגי רז פפא ושמואל בדצרי רבי יהודה זן בתירא ועוד יש לתמוה לגמרא שהקשה לשמואל מסיפא דמתני' מנ"ל לפרש דצרי שמואל כך מאחר שרז פפא לית ליה האי סבא לכן נראה שהמקשה משמע ליה דמפני שרין ליתן לו בעדים משמע שרין לזכר שפרעו בעדים וקנת משמע כן בכל הסוגיא: **ורב פפא** משמיה דרבא **אמר אין צריך לפרועו בעדים.** אר"ת כן הלכה דהא אמר רבי אבא בגט פשוט (ב"ב דף קט.) וקיימא לן המלוה את חבירו בעדים אין נרין לפרועו בעדים וכן רבא ורמי זר חמא ס"ל הכי זריש כל הנשבעין (לקמן דף מה:). **אור' פרעיה באפי סהדי אחרני.**

פי' בקונטרס זה אומר עדי שקר הם ואס תאמר ואין נאמן לומר שמשקרין יש לומר דכיון דלמר באפי ראובן ושמעון צעי למימר מהימנת לי כל היכא דלמרת לא פרען עד דפרענא באפי ראובן ושמעון כדלקמן ומיהו הא דקאמר נסמוך להכי קאמר באפי ראובן ושמעון כי היכי דלא לידחייה לא אחי שפיר לפירושו דמה דיחוי שייך כיון דמיייתי סהדי וה"ל למימר כי היכי דלא למיפטר אי אייתי סהדי אחרני לכן נראה לר"י דמייירי דקאמר פרעתוך באפי סהדי והלכו להם למדינת הים ויש פירושים שכתב זבן כן וגם ר"ת פירש כן:

הא אנא והא רב ששה. דזימנא^א נעלמא הוא דקא מהדר ליה ולא משום דנרין לקייס תנאו: **כל האומר לא** א"יתי בו'. ואצי לית ליה והא דתנן למחר אמר לו תנהו לי אין לך זידי חייז וטעמא דכיון דלמר לא לוח הוא כמודה שלא פרע התם ליכא עדים דלמרי פרעו כי הכא ולחכי אצי גופיה אית ליה צפ"ק דב"ב (דף ו. ושס) דכל האומר לא לויית כו' כיון דליכא עדים שפרע וא"ת אמאי לא מתרלינן הכא דצוריה לא לויית כלומר לא עמדתי צהלואתי אלא פרעתי כמו צפ' אמרו לו (כריתות

יז.) גזי לא נטמאתי דמתרלינן דצוריה לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי ואומר ריב"א דהכא לא קאמר לא לויית אלא להד"מ דלא שייך לתרוצי לישינה אכל צפרק הכותב (כתובות דף פח.) קשה דקאמר אכל אמרי יממי אמר לנו אבא לא לוייתי נפרעין מהם שלא בשצועה דכל האומר לא לויית כו' ויש לומר דהאז היה יכול לטעון ולתרוץ דצרי אכל ליתומים לא טענינן מילתא דלא שכיחא ועוד יש לחלק דהכא כשטוענין עליו צבית דין יש לו להשיב צענין שיפטר ואין לנו לתרוץ דצרינו: **כל מירתא דלא רמיא ע"יה דאינש לאו אדעתיה.** מימה נגט פשוט (ב"ב דף קט.) גזי עובדא דרב ינחק צר יוסף דהוה מסיק זווי צרכי אבא מסיק אף על גב דהמלוה חזירו בעדים אין כו' כי טעין ואמר פרעתי בפני פלוני ופלוני ויצאו פלוני ופלוני ויעידו ואמאי הא אמרינן לאו אדעתיה וי"ל דרצא סבר ליה

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות

נחסיו לך חייב. לפרוע: **צעדים הלויסין**. קס"ד בשעת הלואה קאי ואמר ליה ראה שצעדים הלוייתך ואף אתה אל תפרעני אלא בעדים: **דלמא בשעת צביעה קאמר**. כשתצטו צב"ד וזה אומר פרעתוך אמר לו והלא בעדים הלוייתך בעדים הוה לך לפורעני ולא אמר לו כן בשעת הלואה ומשום הכי פטר ליה ר' יהודה זן בתירא: **אול פרעיה באפי סהדי אחרני**. וזה אומר עדי שקר הם: **ואיניסו**. מיד המלוה: **לחוי פקדון זידי**. ואיני עליהן אלא שומר חנם שלא קבלתים בתורת פרעון: **כיון דקא מודית**. דקבלתינהו וזה לא בתורת פקדון מסרם לך הוי פרעון * ודברים שהיו בלצח אינם דברים: **דיוצי ופרע**. אותה הלואה שזה כופר ודאי לוח אותה באותו היום אכל לאחר זמן פרעיה: **כאומר לא פרעסי דמי**. דכיון דלא לוח לפי דצורו לא פרע והרי יש עדים שלוה נאמנין הם על הלואה ואינן נאמנין על הפרעון דהודאת בעל דין כמאה עדים: **דמסיקנא בך**. שאני נושה בך: **לא היו דברים מעולם**. לא פרע לפינוי וזה אומר או צפנייהם או שלא צפנייהם פרעתוך: **הוחוק כפרן**. ואינו נאמן אפילו בשצועה לומר פרעתוך שלא צפנייהם שהרי אמר פרעתוך צפנייהם ונמנא שקרן: **כל מלתא דלא רמיא עליה דאינש**. כגון זה שלא היה לו לומר פרעתוך בעדים שלא אמר לו זה בשעת הלואה בעדים פרע לי הלכך לא שם לבו לזכור אס בעדים פרע אס שלא בעדים ואמר בעדים פרעתוך ולאו אדעתיה ואינו הוחוק כפרן בכך: עפאי

בפני פלוני והלכו להם למדינת הים ^אנאמן: סימן ראוב"ן ושמעון"ן דתנ"ו הלכת"א יזפ"י ופר"ע פלוני ופלוני עפצ"י סטרא"י בהימנות"א כבי תרי: ההוא דא"ל לחבריה כי פרעתין פרעין לי באפי ראובן ושמעון אול ופרעיה באפי תרי מעלמא אמר אביי באפי בי תרי אמר ליה באפי בי תרי פרעיה אמר ליה רבא ילהכי קאמר ליה באפי ראובן ושמעון כי היכי דלא נדחייה ההוא דאמר ליה לחבריה כי פרעת לי באפי בי תרי דתנו הלכתא אול פרעיה בין דיליה לדיליה איתניסו הנך זווי אתא לקמיה דרב נחמן א"ל אין קבולי קבלתינהו מיניה דרך פקדון ואמינא ליהוי גבאי פקדון עד דמתרמו בי תרי דתנו הלכתא ומקיים תנאיה א"ל ה"כיון דקא מודית דודאי שקלתינהו מיניה פרעון מעליא הוי אי אמרת לקיומי תנאיה זיל אייתניהו דהא אנא ורב ששת דתנינא הלכתא וספרא וספרי ותוספתא וכולא גמרא ההוא דאמר ליה לחבריה הב לי מאה זווי דאזויפתך אמר ליה לא היו דברים מעולם אול אייתי סהדי דאזופיה ופרעיה אמר אביי מאי ניעבוד אינהו אמרי אזופיה אינהו אמרי פרעיה רבא אמר ^דכל האומר לא לוייתי כאומר לא פרעתי דמי ההוא דאמר ליה לחבריה הב לי מאה זווי דמסיקנא בך א"ל לא פרעתוך בפני פלוני ופלוני ויצאו פלוני ופלוני אמרי לא היו דברים מעולם סבר רב ששת למימר הוחוק כפרן אמר ליה רבא ^טכל מילתא דלא רמיא עליה דאינש לאו אדעתיה ההוא דאמר ליה לחבריה הב לי שית מאה זווי דמסיקנא בך א"ל ולא פרעתוך מאה קבי עפצי

יז.) גזי לא נטמאתי דמתרלינן דצוריה לא עמדתי בטומאתי אלא טבלתי ואומר ריב"א דהכא לא קאמר לא לויית אלא להד"מ דלא שייך לתרוצי לישינה אכל צפרק הכותב (כתובות דף פח.) קשה דקאמר אכל אמרי יממי אמר לנו אבא לא לוייתי נפרעין מהם שלא בשצועה דכל האומר לא לויית כו' ויש לומר דהאז היה יכול לטעון ולתרוץ דצרי אכל ליתומים לא טענינן מילתא דלא שכיחא ועוד יש לחלק דהכא כשטוענין עליו צבית דין יש לו להשיב צענין שיפטר ואין לנו לתרוץ דצרינו: **כל מירתא דלא רמיא ע"יה דאינש לאו אדעתיה.** מימה נגט פשוט (ב"ב דף קט.) גזי עובדא דרב ינחק צר יוסף דהוה מסיק זווי צרכי אבא מסיק אף על גב דהמלוה חזירו בעדים אין כו' כי טעין ואמר פרעתי בפני פלוני ופלוני ויצאו פלוני ופלוני ויעידו ואמאי הא אמרינן לאו אדעתיה וי"ל דרצא סבר ליה

כמ"ד

מסורת הש"ם

^[א] כתובות יח. צ"ב קע. [קדושין מג:]. ^[ב] [קדושין יג. וט"ז]. ^[ג] עי' מיי פט"ו מהלכות מלוה הל"ב דגרים אטו נאמן, ד' כתובות פח. צ"ב ו. ^[ד] [גטיל ד: וט"ז],

גליון הש"ם

רש"י ד"ה כיון דקא מודית וכו' ודברים שהיו בלבך. וי"כ הלאכין סי' קו אכל צעניי אין מוכן לי דאף אס הוו דברים מ"מ כיון דזה טען לו פרעון הוי פרעון ואין נכח המלוה לומר שלא יהיה פרעון רק פקדון:

מוסף רש"י

כל האומר לא לוייתי כאומר לא פרעתי דמי. דכיון דלמר לא לוח מודה הוא אלא פרע, והכי שטר מוכיח עליו שלוח (כתובות נחפ).

רבינו חננאל (המשך)

משתבע ליה: ההוא דאמר ליה לחבריה כי פרעת לי פרען באנפי סהדי דתנו הלכתא פרעיה ואיתניסו וזוי אתא לקמיה דרב נחמן א"ל אין קבלתינהו ולא בתורת פרעון אלא בתורת פקדון עד דפרען באנפי דתנו הלכתא: א"ל רב נחמן כיון דקא מודית דקבלתינהו מיניה פרעון הוי מאי בעית לקיומי תנאיה זיל אייתניהו דהא אנא ורב ששת דתנינן הלכתא וכוליה תלמודא דלפרען קמן: ההוא דא"ל לחבריה הב לי זווי דאזויפתך א"ל לא היו דברים מעולם. אתו סהדי דאזופיה ופרעיה אמר רבא כל האומר לא לוייתי כאומר לא פרעתי דמי וחייב: ההוא דא"ל לחבריה הב לי מאה זווי דמסיקנא בך. א"ל ולא פרעתוך בפני פלוני ופלוני אתו פלוני ופלוני ואמרו לא פרעו בפנינו אמר רב ששת הוחוק כפרן. רמיא עליה דאינש לאו אדעתיה. פירוש העידם כיון דלא רמיא עליהו לאו אדעתיהו. והן ששבתו וטענתיה דלוח טענה היא: ההוא דאמר ליה לחבריה הב לי שית מאה זווי דמסיק בך. א"ל ולא פרעתך ק' קבי

מסורת הש"ס

(א) [לעיל לז: וט"ן], (ב) כחצות פה, (ג) [סוף מלתא ח' בתמורה כ: בשם רב ספרא ע"ש ועוד בימותא פג. ע"ש], (ד) י"א פקיע, (ה) [י"ל חשג שטות], (ו) כחצות ית. [גיטין נא:], (ז) בס"א: פרעמני, (ח) [לעיל לח:], (ט) תרומות פ"א מ"ב וש"ג.

תורה אור השלם

1. בי יתן איש אל רעהו בֶּסֶף או כִּלְיִם לְשֹׁמֵר וְגָבַב מִבֵּית הָאִישׁ אֶם יִמְנָעוּ הַגָּבֵב וְשָׁלֵם שְׂעִיבָה: שבות כ ו

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה יהא ליה דלמר למלח. י"ב ויומא לגר דלע"פ דמלח צבי לאטניי והכל ליה קל מתה אפי' לא אמרי פטומי מילי בעלתא נינהו משום דקיון קלא מנסה ליה בשעת הללח והלי דלשעתא דסבי הלוי לו. ועיין בפ' א"י דף סו בלשון ובמ"ס המוס': (ב) ד"ה אמור וכו' כדשיימי בי תלתא וכו' כדשיימי בי ארבעה וכו' וכו'. היכא דא"ל כדלמרי בי ארבעה: (ג) ד"ה הולץ וכו' מהן הס"ד ואמ"כ מ"ס הורדה ומיתם או ממק:

לעזי רש"י

^{גלייש}. פפנים (בידולים טפיליים בעלה האלון)

רבינו חננאל

עפצי דקיימי שיता א"ל כל קבא. א"ל לאו בר' ד' הוו מודבני כל קבא. אתר קמיה דרבא וחיוביה ללוח למפרעיה ר' זויר. א"ל רמי בר חמא והא את הוא דאמרת כיון דלא רמיא עליהו דשהדוי אנישו ולא אודעיתיהו וטעניה דלוח טענא. א"ל רבא קיצותא דתרעא מידבר דכורי אנישו. ובפקום עדים לא אמרין טענתא דלוח טענא. ההוא דא"ל לחבריה הב לי ק' זויר דמסיקנא כך והא שטרא. א"ל לוח ולאו פרעתין. א"ל מלוח הנהו סיטראי נינהו. פי' מצד אחר היו לי עליך ופרעת אחי. אבל מזה השטר לא פרעתי כלום. אמר רב נחמן איתרע שטרא. כלומר אפי' כתוב בשטר נאמנות אינו גובה אלא בשבועה. דייקין מוקתי איתרע שטרא ולא קתי אביטלי שטרא ש"מ כדאמרין. ואסיקנא והלכתא איתרע שטרא. והני מילי דפרעיה באפי שהדי ולא אדכר ליה שטרא. אבל היכא דפרעיה בין ידיהו לידיהו מגו דיכול למימר המלוח לא היו דברים מעולם יכול נמי [למימר] סיטראי נינהו כאשר מפורש בכחכותא פרק הכותב

לאשתו דין ודברים בענין דר' אמי בריה דר' אבהו דנשבע דסיטרא הוו ליה עליה גובה. ואי טעין עליה דסיטראי נינהו היכא דמודיי ליה דאתריי יחיבנהו ליה ומודה ליה נמי דיתבי אמסתחא וקביל זווי דתורי ושעין השתא דסיטראי נינהו אפי' רב פפא מודה דאיתרע שטרא: ההוא דא"ל לחבריה מהימנת לי כל אימת דאמרת לא פרענא פרעיה באנפי שהדי.

עפלי. גל"ש בלע"ז ומעבדין בהן עורות: אייתי. מלוח סהדי

דלרצעה ארצעה קיימי ותובע מאתים וזה אומר פרעתין מ"מ אס לא בעפליס פרעתין במעות: **דלא רמיא עליה דאניש**. והאי נמי

לא רמיא עליה לומר בלחיה ענין פרעס אלא פרעתי' סתמא הלכך

לא מזכר וסבור שכך השער ולא הוחזק כפרן ונשבע שפרעס מכל מקום:

מדכר דכיר. והוחזק כפרן: **סיטראי**

נינהו. מזל אחר היית חייב לי:

איטרע שטרא. הואיל ומודה שקיבלס ולא כל כמיניה לומר סיטראי נינהו: **לאו אסורי יהבס** לי. לקנות מהן שורים לשחיטה למחצית שכר: **אמסתחא**. מקום שמקלדין הבצר ומוכרין: **ולא אידכר** ליה **שטרא**.

שיטול השטר מידו: מיגו דיכול למימר

ניי. לא פרעתי' א' יכול למימר ליה

ניי סיטראי נינהו: **וכדאנימי** צריה

דרכי אכסו גרסינן. והוא במסכת

כתובות בפרק הכותב (דף פה.) דמטא

כי האי מעשה לידיה: (ה) **ההוא**.

לוח דלמר למלוח בפני עדים בשעת הללוח נאמן אתה עלי כל זמן שתלמר לא התקבלתי ולא אוכל לומר לך פרעתין: **אימור דלמרי** ויל צסר **רוז דעוס הני מילי לענין אומדנא**. דשומא כדלמר במסכת ע"ז בפרק השוכר (דף עג.) א"ל כדשיימי (ג) בתלתא אפי' תרי מגו תלתא כדלמרי צי תלתא עד דלמרי בתלתא כדשיימי צד' עד דלמרי צד' וכו"ס כדלמרי בצרצעה: **כיון דנחיס לרעות**.

מתחלה ירד לנמין שהוא יתר מכדי עדות ודאי לדעות קפיד בתלתא הימניה דלרצעה לא הימניה: שכתמ"י מלפנ"ש המשנה' א' והנני מפנ"ש כה"ן: **מנה לי בידך אמר** לו סן. ובפני עדים ואמר להם אחס עדי: נספיו לך **פטור**. מלשלס ומשצועה דלוריימא: **אין לך בידי**. לא היו צדדים מעולם:

חייב. לשלם ואינו נאמן בשצועה שהרי הוחזק כפרן: **אין לך בידי אלא ליערף כסף פטור**. שאין כלן הודאה ממין הטענה: **לפך**. חלי כור: **פטור**. דלאו ממין הטענה היא: **ורבן גמליאל מחייב**. דלא צבי הודאה ממין הטענה: **כדי שמן**. כדים מלאים שמן: **והודה לו בנקנינים**. הכדים יס לך בידי בלא שמן: **הואיל והודה מקלס הטענה**. ומהו ליה טענו טעין ושעורין והודה לו בלחמ מהן: (א) **או שהוא במקלס קרקעות פטור**. משצועה דלוריימא לא על הקרקעות ולא על הכלים שאין הודאת קרקעות מציאה ל ידי שצועה שאין דין שצועה בקרקעות כדלמרינן (בכל הנשבעין) (לקמן ע"ב): **הודה במקלס כלים**. דלחיכא הודאה וכפירה בלאו קרקעות: **חייב**. לישצע אף על הקרקעות על די גלגול שצועה דילפינן לה בפרק קמא דקדושין (דף סו:) **מקראי: וזקקין**. גורכין: **אין נשבעין על טענה חרש שוטה וקטן**. כגון שטענו צרמיח דחרש

שדיצרו חממים בכל מקום לא מדבר ולא שומע א': **אצל נשבעין לקטן ולפקדש**. מפרש בגמרא: **גב' ווי יתן איש**. ועלה כתיב ונקרב בעל הצית לשצועה כדלמרינן בצבא קמא (דף סג:): **אין נתינת קטן כלום**. דהא איש כתיב והחרש והשוטה קטנים הם בלא דעת: **צבא בטענה אציו**. הא דקמי נשבעין צנתינת איש קאלמר שהקטן טוענו אצי מסרו לידך: **והאכלתיו פרס**. והחזרתי לו חלי והחליו בידי חייב לישצע על השאר וקטן הצא בטענת אציו לא גרע מטענת עאלמו דהכל: **בטוענו קטן**. ימוס קטן מוצע:

שבועת הדיינין פרק ששי שבועות

מב.

כמ"ד אין לריך לצרר אי נמי כמו שפירש רבינו תס לריך לצרר אמיתות הדצרים כמו שיכול ומכל מקום אי לא משכח להו או אמו ואמרו להד"ס לא מפסדי וכן מוכח ביצועשמי שהביא ר"ח דגרסי' התם הצא לדיון בשטר וחזקה רבי אומר נידון בשטר פירוש שלריך לצרר רבן שמעון בן גמליאל אומר נידון בחזקה צא מעשה לפני רבי והורה כרשב"ג

קשיא דרבי אדרבי לא קשיא רבי לא רצה אלא לעמוד על אמיתת הדבר ואיז דגרס התם צא מעשה לפני רבי חייל ופרין מינה אדרבי לפי שתלמידו היה כדפריך בפרק מפנין (שבת דף קסח.) מדרב הונא אדרב משום דרב הונא תלמידו דרב הוה ובקונטרס פירש בריש פרק זה בורר (פסהדרין דף כג:) למ"ד לריך לצרר שאס בקש ולא מלא הפסיד: **אייררע שטרא**. מפנ"ח וכן ר"ס דלריך בעל השטר

שצועה שלא נפרע והא דלמרינן בפרק אלו נערות (כתובות דף לו:) הא שטרא ריעא לא מגדינן ציה דוקא צבי הך ריעותא דהתם כיון דמהדר אזיופא אימור זיופי זיין וחמיס וקסה מההוא דהכותב (שס פה. ושס) דההוא שטרא דלחא קמיה דרבא א"ל רב פפא ידענא ציה דשטרא פריעא הוא א"ל איכא איניש אחרינא צהדי דמר כו' וקאלמר לא יהא רב פפא אלא כבת דרב חסדא והשתא מה היה יכול לעשות יותר מלהשגיגו דלית ליה לקרועי דקמתי התם קרעיה ס"ד והשתא אפיילו כל אדם דלא קיס לה צגויה נאמן להשגיגו מדי' דהוה אלא אחד מעיד שהוא פרוע על כן נראה דבשטרא ריעא לא מיקרע קרעיה ליה ולא מיגבא גצין ציה כי ההוא דלאו נערוס (שס דף לו:): **ורבי אליעזר** בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור. פירוש צמיגו:

אלא

פרעיה באפי תלתא אמר רב פפא כבי תרי הימניה כבי תלתא לא הימניה א"ל רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא א' אימור דאמרי רבנן דאזלינן בתר רוב דעות ה"מ לענין אומדנא דכמה דנפיש' א' בקיאי טפי אבל לענין עדות י'מאה כתרי ותרי כמאה לישנא אחרינא ההוא דא"ל לחבריה מהימנת לי כבי תרי כל אימת דאמרת לא פרענא אול ופרעיה באפי תלתא אמר רב פפא כבי תרי הימניה כבי תלתא לא הימניה מתקיף לה רב הונא בריה דרב יהושע תרי כמאה ומאה כתרי ואי א"ל כבי תלתא ואול פרעיה באפי בי ארבעה י'כיון דנחית לדעות נחית לדעות: אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן ואין משביעין את הקטן: מ"ט אמר קרא י'כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור ואין נתינת קטן כלום: אבל נשבעין לקטן ולהקדש: והא אמרת רישא אין נשבעין על טענת א' שוטה וקטן אמר רב בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'אינו אלא כמשיב אבדיה ופטור ור' אליעזר בן יעקב לית ליה משיב אבדיה פטור אמר רב בשטענו קטן קטן והאמרת אין נשבעין על טענת חרש שוטה וקטן לעולם גדול ואמאי קרו ליה קטן דלגבי מילי דאבוח קטן הוא אי הכי טענת עצמו טענת אחרים היא טענת אחרים והוראת עצמו כולוהו

שאתה חייב לאבי כך וכך ולא קטן ממש הוא אלא גדול הוא. ואמאי קרו ליה קטן. דלגבי מילי דאבוח קטן הוא. והורה לו [במקצת]. ומתני' ר' אליעזר בן יעקב הוא דאמר כי האי גונא לאו משיב אבדה הוא. אבל משיב אבדה דברי הכל פטור

בבא בטענת אביו ור' אליעזר בן יעקב היא דתניא א' רבי אליעזר בן יעקב אומר פעמים שאדם נשבע על טענת עצמו כיצד אמר לו מנה לאביך בידי והאכלתיו פרס הרי זה נשבע וזהו שנשבע על טענת עצמו וחכ"א י'